

andet end ønske, at det subsidiaire Forslag maa gaae igjennem, hellere end at der ikke indrømmes Noget.

Sirke- og Underviisningsministeren: Med Hensyn til samtlige de Endringsforslag, der ere fremsatte af Udvalget, kan jeg aldeles henholde mig til, hvad derom er udviklet af Ordføreren, og jeg kan fra min Side efter deres hele Betskaffenhed ikke have noget Væsentligt at erindre imod dem. Jeg har altsaa kun Opfordring til at yttre mig med Hensyn til det Forslag, der i to Skikkelser er fremkommet fra den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 2den Valgkreds (C. A. H. Hansen) og som har fremkaldt et noget forskjelligt Forslag fra Udvalgets Side. Jeg kan være fuldkommen enig i de Dittringer, der deels ere fremsatte fra Forslagsstilleren og deels fra andre Sider om det særdeles Duffelige og Gavnfulge i netop i den Deel af Landet, hvorom der her er Spørgsmaal, at kunne holde en Skole ilibe, som er istand til at meddele en betydelig mere udvidet Underviisning, end hidtil der har kunnet være Tilfældet; jeg skal ogsaa fuldkommen erkjende, at der netop fra Forskjellige, baade Autoriteters og private Mænds Side, der i Egnen er viist en særdeles prisværdig Iver for at kalde en saadan Skole til ilibe og at navnlig den ærede Rigsdagsmand, der har stillet disse Forslag, i denne Henseende har meget betydelige Fortjenester. Jeg skal fremdeles erkjende, at det kan være rigtigt, at en saadan Skole i Begyndelsen af dens Virksomhed erholder Understøttelse enten af Statskassen eller af Instituter, som høre under Kultusministeriet, og hvis Formaal kan forenes med en saadan Understøttelse; det er Noget, som man oftere er gaaet ind paa, og om Understøttelsen gives af det lærde Skolevæsens Fond eller den tages fra Sorø Akademi, vil jo i dette Tilfælde ikke gjøre noget væsentligt til Sagen. Det vil ogsaa sees, ved at kaste Blikket paa det nærværende Budget, at Sorø Akademi i et meget rundeligt Omfang søger at virke for forskjellige Formaal, som antages at kunne have en mere almindelig Interesse for Underviisningsvæsenet.

Det er meget betydelige Summer, som der i denne Henseende fra Sorø Akademis Side er Spørgsmaal om at udrede, deels til Realunderviisning, derunder den polytechniske Skole, deels til den nye Landbohøjskole og deels til Seminarierne; og jeg skal derfor heller ikke have Noget imod en væsende Forøgelse af den Sum, der allerede er tilstaaet Thisted Realskole. Men jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at man ved at gaae den Vej, som er anvist af den ærede Forslagsstiller, noget fjerner sig fra den Vej, hvorpaa jeg troer, at man burde holde sig; jeg troer, at dette fremtræder særdeles tydeligt af den Form, hvori det er bragt frem. — Jeg kan dernæst heller ikke indsee, at der efter den ærede Forslagsstiller's egne Dittringer skulde være nogen Nødvendighed for just at give det denne Form; ja, det forekommer mig endog at fremgaae af hans egne Udtalelser, som om det maatte være tjenligere for det Niemed, han vil virke for, om Forslaget blev givet en saadan Form, hvorved det ligefrem sluttede sig til den Afgjørelse, som har fundet Sted ved Loven af 16de Febr. 1856. Den Grundtanke, som ledede til Indrømmelsen af det Beløb, hvorom der her er Spørgsmaal, var jo den, at der fra Statens Side skulde vises Imødekommen i Forhold til den Iver og Virksomhed, hvormed Communen optraadte, og det blev derfor bestemt, at der fra Finantserne skulde gives et saa stort Tilskud, som Bidraget fra Communen beløb sig til, nemlig 1000 Rd.; nu har imidlertid den ærede Forslagsstiller, hvis jeg ikke feiler, bemærket, at han gaaer ud fra, at der vil endnu udtræves 1000 Rd., men at han havde det Haab at kunne skaffe de 500 Rd. deraf tilveie paa anden Maade, naar han fik de øvrige 500 Rd. fra Statskassen; men naar det forholder sig saaledes, forekommer der mig at være overveiende Grunde til at formulere Forslaget saaledes, at det bestemt udtrykker, at den Sum, som fra det Offentlige vil blive ydet, ydes kun, naar et tilsvarende Beløb bidrages fra Communens eller Andres Side. Dette vilde være i fuldkommen Overensstemmelse med selve Loven af 16de Februar 1856, ligesom ogsaa Finantsudvalget har foreslaaet at